

PAPUR / ENCLOSURE
NG

CYNGOR SIR YNYS MON / ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCIL

CYFARFOD:	PWYLLGOR SAFONAU
DYDDIAD:	12 MEDI 2013
TEITL YR ADRODDIAD:	CANIATÂD ARBENNIG GENERIG – INDEMNIAU
PWRPAS YR ADRODDIAD:	I OSGOI'R ANGEN AM UNRHYW GEISIADAU UNIGOL YN YSTOD CYFNOD Y CYNGOR HWN
ADRODDIAD GAN:	PENNAETH SWYDDOGAETH GYFREITHIOL A GWEINYDDU / SWYDDOG MONITRO
SWYDDOG CYSWLLT:	LYNN BALL, PENNAETH SWYDDOGAETH GYFREITHIOL A GWEINYDDU / SWYDDOG MONITRO (est. 2586)

1. CYFLWYNIAD A CHEFNDIR

Yn unol â Chôd Ymddygiad y Cyngor Sir i Aelodau Etholedig, bydd unrhyw Aelod sydd â diddordeb personol a rhagfarnus mewn eitem o fusnes yn cael ei rwystro rhag cymryd rhan. Mewn rhai amgylchiadau cyfyngedig a phenodol fe all aelod oresgyn y rhwystr sy'n cael ei greu gan y diddordeb personol a rhagfarnus os byddant yn gallu cael caniatâd arbennig gan Bwyllgor Safonau'r Cyngor Sir.

2. Y PROSES

Rhaid i unrhyw Aelod sy'n dymuno cael caniatâd arbennig wneud cais ysgrifenedig yn nodi'r rhwystr ac ar ba sail y gwneir y cais. Bydd y Pwyllgor Safonau, neu Banel o'r Pwyllgor Safonau fydd wedi ei gyfansoddi'n briodol yn gwrando'r cais. Bydd y gwrandawriad fel arfer yn un cyhoeddus. Mae gan y Pwyllgor Safonau ddisgresiwn i ganiatáu'r caniatâd arbennig a geisir neu i'w wrthod ac i osod unrhyw gyfyngiadau neu lyffetheiriau fydd yn briodol i amgylchiadau'r cais.

3. Y CAIS

Mae'r cais i'w weld ym **Mhapur 1** ac mae'r amgylchiadau y ceisir y caniatâd arbennig yn eu cylch i'w gweld ym mharagraff 6 o hwnnw. Mae'r sail y ceisir cael y caniatâd arbennig yn ei gylch wedi ei nodi ym mharagraff 7.

4. ARGYMHELLIAD

Caniatáu'r caniatâd arbennig fel y cafodd ei eirio ym **Mhapur 2**.

PAPUR / ENCLOSURE

1

CAIS I'R PWYLLGOR SAFONAU AM GANIATÂD YN UNOL AG
SI 2001 Rhif. 2279 (W. 169)

1. **Enw'r Ymgeisydd** : Holl Aelodau Cyngor Sir Ynys Môn.
Mae rhestr lawn ynghlwm yn **Atodiad 1**

2. **Cyfeiriad yr Ymgeisydd** : Gweler **Atodiad 1**

3. **Awdurdod Perthnasol** : Cyngor Sir Ynys Môn

4. **Pwyllgor/Pwyllgorau** : Is-Bwyllgor Indemniadau

5. **Diddordeb a Gofrestrwyd yn unol ag Adran 81 (1) a (2) Deddf Llywodraeth Leol 2000:**

d/b

6. **Manylion am y diddordeb y gofynnir am ganiatâd arbennig yn ei gylch** :

- Mae Cyngor Sir Ynys Môn wedi mabwysiadu Polisi Indemniadau **Atodiad 2**.
- Mae'r Polisi yn galluogi'r Aelodau, mewn rhai amgylchiadau, i gyflwyno ceisiadau i'r Cyngor am indemniad ar gyfer eu costau cyfreithiol. Bydd hyn fel arfer yn ymwneud â chostau a geir yn sgil amddiffyn haeriadau a wnaed dan y Côt Ymddygiad i Aelodau.
- Mae'r Cyngor wedi dirprwyo ei rym i wneud penderfyniadau i'r Is-Bwyllgor Indemniadau sydd newydd gael ei sefydlu.
- Dylai unrhyw Aelod sy'n dymuno ymgeisio am indemniad gyflwyno cais ar bapur i'r Is-Bwyllgor a fydd wedyn yn cyfarfod i ystyried y cais..
- Gall yr ymgeisydd gyflwyno cais mewn un o dair ffordd:-
 1. Gofyn i'r Is-Bwyllgor ystyried y cais ar sail y papurau yn unig; neu
 2. Rhoddi cyfarwyddyd i'w cynrychiolydd cyfreithiol gyflwyno'r cais ac ateb unrhyw gwestiynau; neu
 3. Ymddangos yn bersonol i gyflwyno eu cais ac ateb unrhyw gwestiynau.
- Petai Aelod yn ymarfer ei hawl i fynychu'n bersonol, yna, fel mae pethau'n sefyll ar hyn o bryd, byddai'n torri'r Côt Ymddygiad i Aelodau oherwydd byddai'r cyfuniad o'u cais a'u presenoldeb yn y cyfarfod yn creu diddordeb personol a fyddai'n rhagfarnu. Mae copi o'r Côt, gyda'r adrannau perthnasol wedi eu hamlygu ynghlwm fel **Atodiad 3**
- Mae'r sefyllfa hon â'r potential i achosi rhagfarn ddifrifol i unrhyw aelodau sy'n dymuno ymarfer eu hawl i ymddangos gerbron yr Is-Bwyllgor Indemniadau yn arbennig felly oherwydd na fyddai modd adfer unrhyw gostau cyfreithiol ar yr adeg honno; nid yw'r Polisi ond yn caniatáu indemniad o'r adeg y mae'r Is-Bwyllgor yn gwneud ei benderfyniad. Nid oes ganddo unrhyw bwerau ôl-weithredol.

- Yr unig ffordd i osgoi'r canlyniad annheg hwn o bosibl yw i'r Pwyllgor Safonau roddi caniatâd arbennig. Fel Swyddog Monitro, cyngorais Arweinwyr y Grwpiau a Chadeirydd y Cyngor mewn perthynas ag aelodau digyswllt, i wneud cais i'r Pwyllgor Safonau am ganiatâd generig. Derbyniwyd cais gan bob un ohonynt.
- Oherwydd, cyflwynir y cais hwn er budd holl Aelodau'r Cyngor Sir. Wrth gwrs, mae ceisiadau am indemniadau yn brin ac mae'r annhebygol y bydd mwy na llond llaw o Aelodau yn defnyddio'r caniatâd arbennig generig a roddwyd. Fodd bynnag, argymhellir gweithredu yn y modd yma fel dull ymarferol o osgoi cyfres o geisiadau unigol, y cyfan ohonynt yn dibynnu ar yr un sail statudol.
- Gellir cyflwyno cais am indemniad ar unrhyw adeg wedi i'r Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus yng Nghymru benderfynu cynnal ymchwiliad. Ar hyn o bryd, o blith pedwar deg o Aelodau'r Cyngor Sir, mae yna chwech o faterion "byw" sydd wrthi'n cael eu hystyried yn unol â phroses Swyddfa Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru **Atodiad 4**.

7. **Y Rhesymau Statudol y dibynnwyd arnynt i gefnogi'r Cais :**

Awgrymir mai'r rhesymau y gellir rhoddi caniatâd arbennig yn eu cylch yn unol â Rheoliadau Pwyllgor Safonau (Caniatâd Arbennig) (Cymru) 2001 yw:-

- **2.(d)** "the nature of the member's interest is such that the member's participation in the business to which the interest relates would not damage public confidence in the conduct of the relevant authority's business."
- **2.(f)** "the participation of the member in the business to which the interest relates is justified by the member's particular role or expertise"
- Efallai y byddai'r Pwyllgor yn dymuno cymryd rhai ffactorau perthnasol i ystyriaeth wrth benderfynu a ddylid caniatáu'r cais hwn am y rhesymau statudol uchod, sef:
 - Mae Polisi'r Cyngor yn adlewyrchu deddfwriaeth sy'n caniatáu rhoi caniatâd arbennig mewn rhai amgylchiadau.
 - Mae angen cryn dipyn o wybodaeth i alluogi'r Is-Bwyllgor Indemniadau i benderfynu ar gais gan gynnwys cyfiawnhad manwl o ran y costau a ragwelir ac asesiad o rinweddau'r amddiffyniad.
 - Ynghyd ag unrhyw gais a gyflwynir i'r Is-Bwyllgor Indemniadau, cyflwynir adroddiad gan y Swyddog Monitro (new swyddog a enwebwyd ganddi) a bydd y Swyddog Monitro (neu swyddog a enwebwyd ganddi) neu'r Cyfarwyddwr Corfforaethol (Cyllid) (neu berson a enwebwyd ganddo) yn rhoddi cyngor yn bersonol i'r Is-Bwyllgor.
 - Bydd unrhyw indemniad a ganiateir yn cynnwys amodau addas a darpariaethau ar gyfer crafangau'n ôl yn unol â'r ddeddfwriaeth. Er enghraifft gweler **Atodiad 5**
 - Bydd yr ymgeiswyr yn cael hawl i fynychu'r cyfarfod i gyflwyno eu hachos ac ateb cwestiynau yn unig. Bydd raid iddynt adael y cyfarfod fel y gall yr Is-Bwyllgor drafod yr achos yn breifat.

- I grynhoi, cynigir bod bwriad deddfwriaethol clir i ddarparu indemniadau mewn amgylchiadau priodol a bod diogelwch digonol yn bodoli o fewn y system i amddiffyn “hyder y cyhoedd” **(2.(d))**
- Mae’n amlwg mai dim ond yr ymgeiswyr fedr gyflwyno eu ceisiadau’n deg ac yn ddigonol ac ateb cwestiynau a byddai mynnu ar gyfarwyddyd gan gynrychiolydd cyfreithiol yn rhoi’r Aelod dan anfantais ariannol oherwydd ni fyddai modd adfer y costau hynny dan y Polisi **(2.(f))**

8. **Dyddiad cyflwyno’r cais :**

9. **Dyddiad y mai angen Penderfyniad ar ei gyfer :**

* * * * *

10. **Penderfyniad y Pwyllgor Safonau :**

11. **Dyddiad y Penderfyniad :**

12. **Partïon i’w hysbysu :**

PAPUR / ENCLOSURE

2

CANIATÂD ARBENNIG A RODDWDYD GAN Y PWYLLGOR SAFONAU AR
12 MEDI 2013

Cytunodd Panel Caniatâd Arbennig y Pwyllgor Safonau yn unfrydol i'r isod:-

- Os bydd angen, rhoddir caniatâd trwy hyn i holl Aelodau cyfredol Cyngor Sir Ynys Môn fynychu gerbron yr Is-Bwyllgor Indemniadau (neu ei olynydd, os o gwbl) i gyflwyno unrhyw gais y maent yn dymuno i'r Is-Bwyllgor ei ystyried yn unol â'r Polisi a'r Weithdrefn ar gyfer Indemniadau.
- Rhoddir y caniatâd arbennig hwn dan Reoliadau Pwyllgorau Safonau (Rhoddi Caniatâd Arbennig) (Cymru) 2001 2.(d) a 2.(f).
- Bydd gan unrhyw aelod sy'n ymarfer yr hawl hon hawl i gyflwyno eu cais ac ateb cwestiynau, ond bydd unrhyw drafodaethau gan yr Is-Bwyllgor yn cael eu cynnal yn breifat.
- Ni fydd y caniatâd arbennig yn rhagfarnu hawl unrhyw Aelod i ofyn am i'w cais gael ei ystyried ar sail y papurau yn unig, neu eu hawl i gael eu cynrychioli gan ymgynghorydd cyfreithiol.
- Bydd y caniatâd hwn, os oes angen, hefyd yn ymestyn i unrhyw ystyriaeth gan y Pwyllgor Safonau yn unol â'u pwerau dan Orchymyn Awdurdodau Lleol (Indemniadau ar gyfer Aelodau a Swyddogion) (Cymru) 2006 pryd y bydd gan unrhyw Aelod hawl i gyflwyno eu cais yn bersonol i'r Pwyllgor Safonau, cyn i'r Pwyllgor ymneilltuo i sesiwn breifat i ystyried ymarfer ei bwerau statudol.
- Ni fydd y caniatâd arbennig hwn ond yn berthnasol i aelodau cyfredol Cyngor Sir Ynys Môn a bydd yn parhau am weddill tymor y Cyngor hwn.

Mr Mike Wilson
Mr Islwyn Jones

12.09.2013